



Urząd Statystyczny w Olsztynie

Informacja sygnałna

Olsztyn, 2017-05-31

Kontakt: e-mail SekretariatUSOls@stat.gov.pl

Internet: olsztyn.stat.gov.pl

tel. 89 524 36 66, fax 89 524 36 67

STAN I RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2016 R.

Maj 2017

Województwo warmińsko-mazurskie w końcu 2016 r. zamieszkiwało 1 436,4 tys. mieszkańców, co stanowiło 3,7% ludności kraju (12 lokata). Liczba ludności w 2016 r. w porównaniu do roku poprzedniego zmniejszyła się o 3,3 tys. Średnioroczne tempo ubytku ludności w województwie wyniosło -0,23, wobec -0,01 w kraju, co oznacza, że na każde 10 tysięcy mieszkańców województwa ubyły 23 osoby, a w kraju 1 osoba.

Tabl. 1. Zmiany w liczbie ludności

Stan w dniu 31 XII

| WYSZCZEGÓLNIENIE | 2010 | 2015 | 2016 | | 2010 | 2015 | 2016 | | 2015 | 2016 | |
|--------------------------------|------------------|------------------|--------------------------|----------------|--------------|--------------|--------------|--------------|-------------|-------------|-------------------|
| | | | ogółem | w tym miasta | | | ogółem | w tym miasta | | ogółem | w tym miasta |
| | | | w liczbach bezwzględnych | | | | w procentach | | | | rok poprzedni=100 |
| OGÓŁEM | 1 453 782 | 1 439 675 | 1 436 367 | 847 949 | 100,0 | 100,0 | 100,0 | 100,0 | 99,7 | 99,8 | 99,7 |
| mężczyźni .. | 712 260 | 704 893 | 703 071 | 404 516 | 49,0 | 49,0 | 48,9 | 47,7 | 99,7 | 99,7 | 99,7 |
| kobiety | 741 522 | 734 782 | 733 296 | 443 433 | 51,0 | 51,0 | 51,1 | 52,3 | 99,7 | 99,8 | 99,8 |
| Z ogółem w wieku: | | | | | | | | | | | |
| przedprodukcyjnym .. | 290 117 | 266 937 | 264 364 | 145 828 | 20,0 | 18,6 | 18,4 | 17,2 | 98,6 | 99,0 | 99,4 |
| 0– 2 lata | 49 309 | 40 318 | 40 157 | 22 494 | 3,4 | 2,8 | 2,8 | 2,7 | 96,7 | 99,6 | 100,7 |
| 3– 6 | 59 826 | 61 901 | 58 578 | 32 819 | 4,1 | 4,3 | 4,1 | 3,9 | 96,4 | 94,6 | 94,2 |
| 7–12 | 89 935 | 89 734 | 92 574 | 50 716 | 6,2 | 6,2 | 6,4 | 6,0 | 102,5 | 103,2 | 104,0 |
| 13–15 | 52 321 | 44 049 | 42 892 | 22 869 | 3,6 | 3,1 | 3,0 | 2,7 | 97,5 | 97,4 | 98,0 |
| 16–17 | 38 726 | 30 935 | 30 163 | 16 930 | 2,7 | 2,1 | 2,1 | 2,0 | 96,2 | 97,5 | 97,2 |
| produkcyjnym | 950 669 | 917 403 | 906 979 | 528 482 | 65,4 | 63,7 | 63,1 | 62,3 | 98,9 | 98,9 | 98,4 |
| mobilnym ^a ... | 591 189 | 576 005 | 570 315 | 330 182 | 40,7 | 40,0 | 39,7 | 38,9 | 99,2 | 99,0 | 98,7 |
| niemobilnym ^b | 359 480 | 341 398 | 336 664 | 198 300 | 24,7 | 23,7 | 23,4 | 23,4 | 98,5 | 98,6 | 97,9 |
| poprodukcyjnym | 212 996 | 255 335 | 265 024 | 173 639 | 14,7 | 17,7 | 18,5 | 20,5 | 103,9 | 103,8 | 104,1 |
| Z liczby ogółem: | | | | | | | | | | | |
| 24 lata i mniej | 446 059 | 398 756 | 390 253 | 211 206 | 30,7 | 27,7 | 27,2 | 24,9 | 97,7 | 97,9 | 97,9 |
| 60 lat i więcej . | 290 117 | 302 596 | 313 344 | 203 162 | 20,0 | 21,0 | 21,8 | 24,0 | 103,7 | 103,6 | 103,7 |
| Kobiety w wieku | | | | | | | | | | | |
| 15–49 lat | 364 386 | 346 152 | 342 697 | 201 041 | 25,1 | 24,0 | 23,9 | 23,7 | 99,0 | 99,0 | 98,8 |

^a Kobiety i mężczyźni w wieku 18–44 lata. ^b Kobiety w wieku 45–59 lat, mężczyźni w wieku 45–64 lata.

Gęstość zaludnienia wynosiła 59 osób na 1 km² i była ponad dwukrotnie niższa niż średnia krajowa (123 osoby/km²). W miastach przeciętnie mieszkało 1 418 osób/km², a na wsi 25 osób/km².

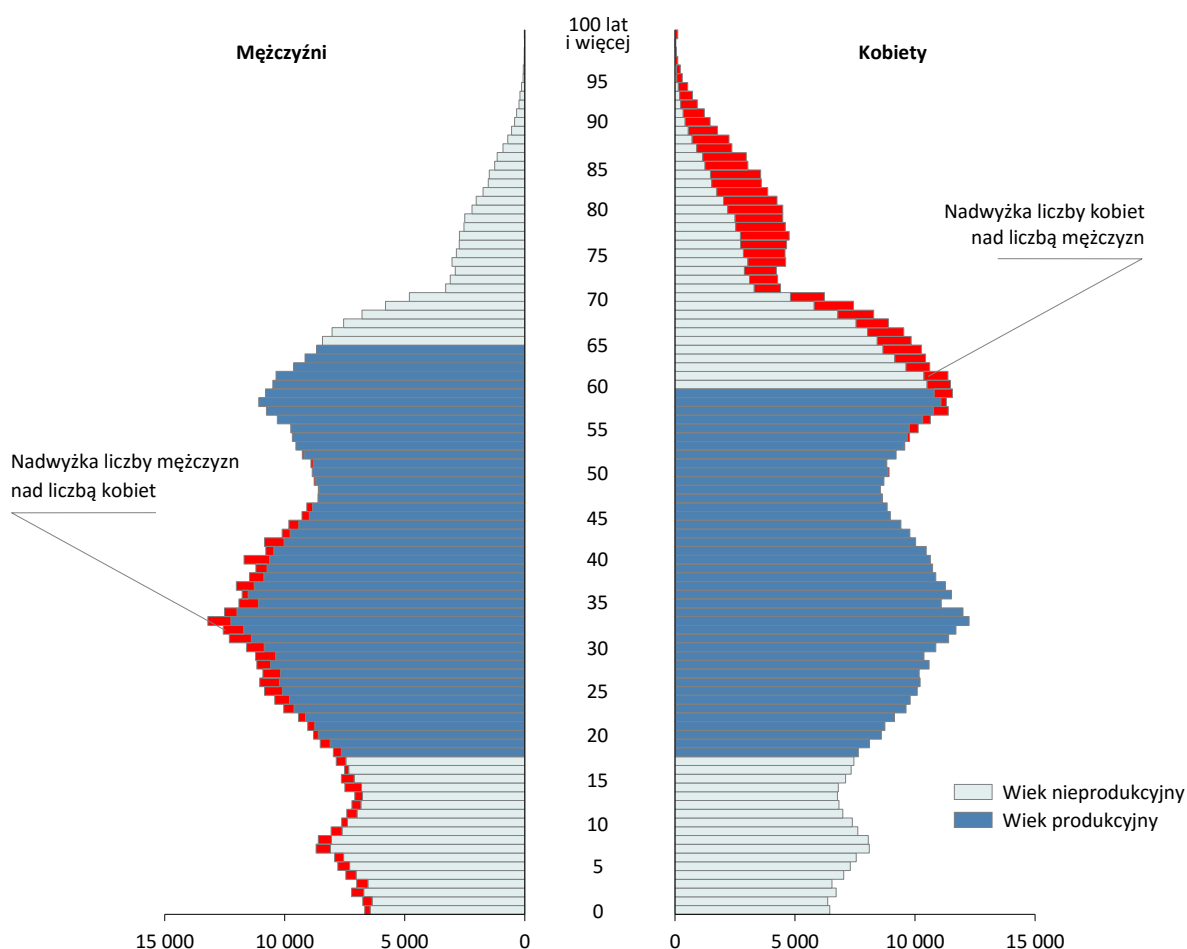
W regionie, podobnie jak w Polsce, zmniejszyła się liczba mieszkańców miast. Na koniec 2016 r. w miastach mieszkało 847,9 tys. osób (o 2,4 tys. mniej niż w 2015 r.). Liczba mieszkańców wsi wyniosła 588,4 tys. i była o 0,9 tys. osób mniejsza niż rok wcześniej. Miasta skupiały 59,0% mieszkańców regionu (wskaźnik urbanizacji). W kraju wskaźnik ten wyniósł 60,2%.

W 2016 r. liczba kobiet była o 1,5 tys. niższa niż rok wcześniej, nie zmienił się istotnie udział kobiet w ogólnej liczbie ludności i w 2016 r. wyniósł 51,1%, wobec 51,0% w 2015 r. Populacja kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat) zmniejszyła się o 1,0%. Coraz mniejsza liczba kobiet w wieku rozrodczym może mieć w przyszłości negatywny wpływ na liczbę urodzeń.

Przewagę liczebną kobiet odzwierciedla współczynnik feminizacji, liczony jako relacja liczby kobiet przypadających na 100 mężczyzn, który wyniósł w województwie 104, w kraju 107. W podziale na miasta i wieś był on zróżnicowany. W miastach na 100 mężczyzn przyspadało 110 kobiet, natomiast na wsi 97.

Ludność według płci i wieku w 2016 r.

Stan w dniu 31 XII



Proces starzenia się ludności w województwie pogłębił się, o czym świadczy rosnąca wartość mediany wieku. Mediana wieku (wiek środkowy) oznacza, że połowa ludności danego wieku jeszcze nie osiągnęła, a połowa już go przekroczyła. Na koniec 2016 r. wiek środkowy mieszkańca województwa wyniósł 39,4 lata i w porównaniu z 2010 r. wzrósł o blisko 3 lata. Mężczyźni byli młodsi (37,9 lat), natomiast kobiety starsze (41,1 lat). W miejscowościach wiejskich ludność była młodszą niż w miastach (wiek środkowy na wsi wyniósł 37,4 lata, a w miastach 39,7 lat).

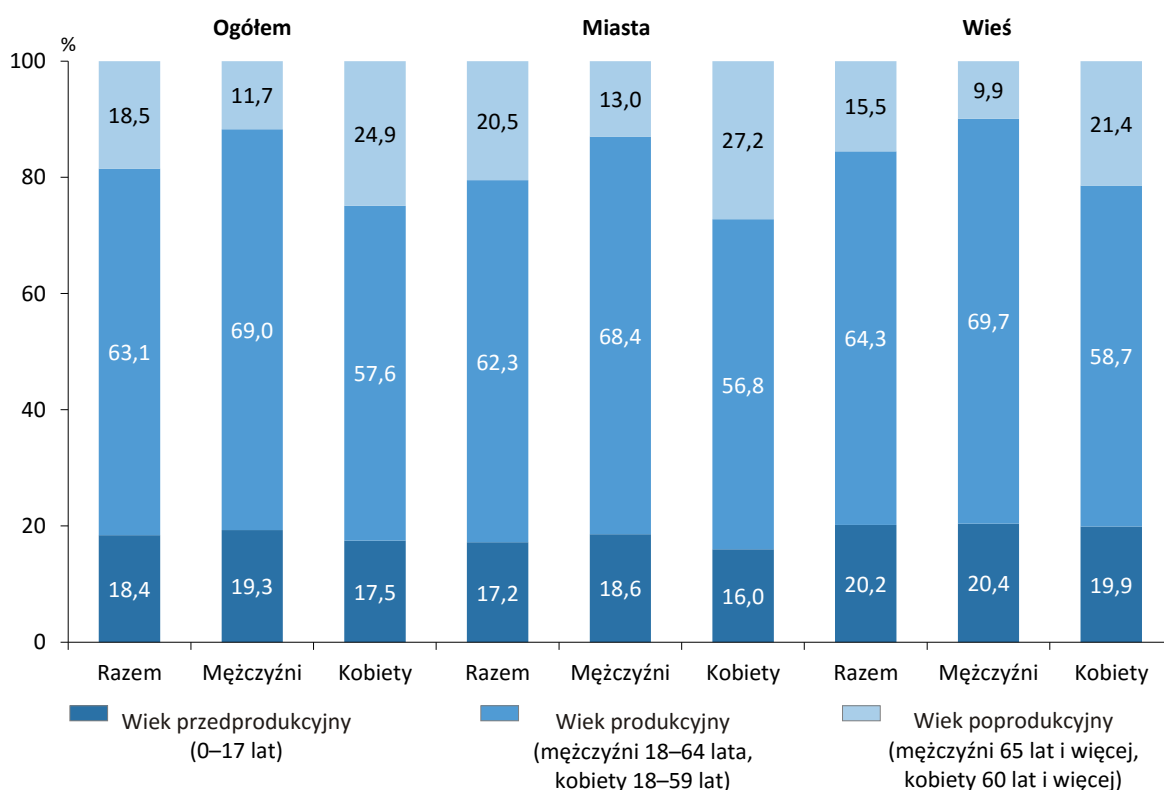
W 2016 r., w porównaniu do 2015 r., zmniejszyła się zarówno liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (o 1,0%), jak i produkcyjnym (o 1,1%). Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem w tym okresie zmniejszył się z 18,6% do 18,4%.

W dalszym ciągu zwiększała się liczba ludności w wieku poprodukcyjnym (w porównaniu do 2015 r. o 3,8%). Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej populacji województwa zwiększył się z 17,7% w 2015 r. do 18,5% w 2016 r.

Ludność według ekonomicznych grup wieku w 2016 r.

w %

Stan w dniu 31 XII



Udział ludności w wieku produkcyjnym w 2016 r. w ogólnej liczbie mieszkańców regionu wynosił 63,1% i zmniejszył się o 0,6 p. proc. w stosunku do stanu sprzed roku. Odsetek ludności zarówno w wieku produkcyjnym mobilnym, jak i niemobilnym w tym okresie zmniejszył się w każdym z przedziałów o 0,3 p. proc.

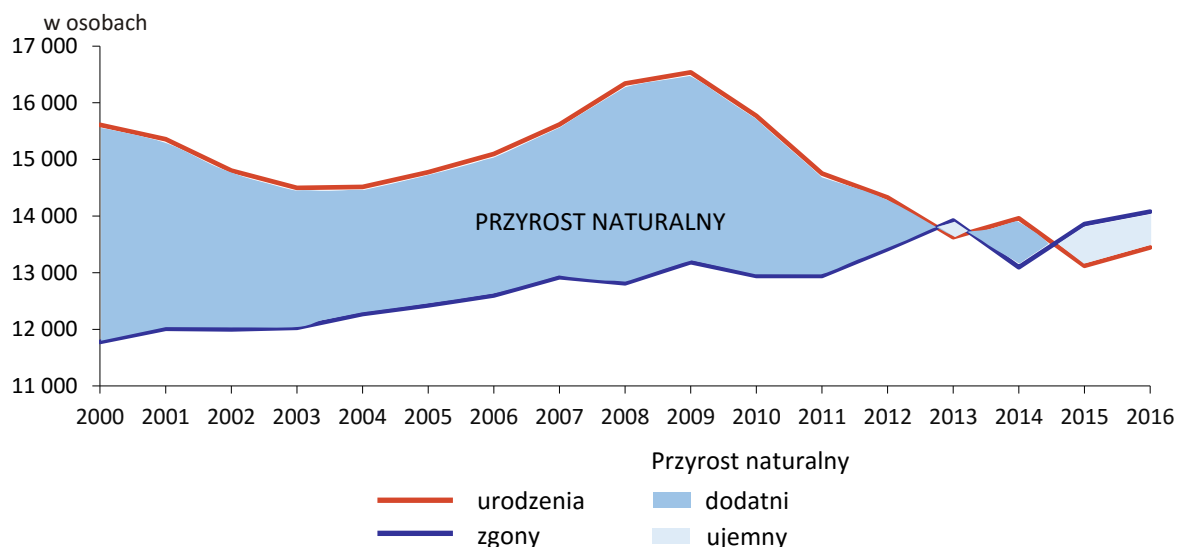
Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku przedstawiała się odmiennie zarówno dla mężczyzn i kobiet, jak i dla mieszkańców miast i wsi. W wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym większy był udział mężczyzn (odpowiednio 19,3% i 69,0% mężczyźni, wobec 17,5% i 57,6% kobiety), a w wieku poprodukcyjnym ponad dwukrotnie większy kobiet (24,9% kobiety, 11,7% mężczyźni). Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym na wsi wynosił 20,2%, a w wieku poprodukcyjnym 15,5%, wobec odpowiednio 17,2% i 20,5% w miastach.

Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (współczynnik obciążenia demograficznego) wzrósł z 56,9 w 2015 r. do 58,4 w 2016 r. (w Polsce w 2016 r. wyniósł 61,7, a przed rokiem 60,1). W regionie był różny wśród mieszkańców miast i wsi i wyniósł odpowiednio 60,4 i 55,5.

W województwie warmińsko-mazurskim w 2016 r. w porównaniu do 2015 r. obniżyła się liczba zawieranych małżeństw. W Urzędach Stanu Cywilnego zawarto 6 693 nowe związki małżeńskie, w tym 56,9% to małżeństwa zawarte w miastach. W porównaniu do roku poprzedniego ich liczba zmniejszyła się o 3,0%. Liczba zawieranych małżeństw według miejsca zamieszkania również zmniejszyła się i tak w 2016 r. w porównaniu do 2015 r. ilość małżeństw w miastach zmniejszyła się o 4,7%, a na wsi o 0,8%. Na 1 000 ludności w 2016 r. przypadło 4,65 nowo zawartych małżeństw (w kraju 5,03), przy czym nieco więcej na wsi (4,90) niż w miastach (4,49).

W 2016 r. odnotowano w województwie ujemny przyrost naturalny, co oznacza, że liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń. Różnica między liczbą urodzeń i zgonów wyniosła w 2016 r. -635 osób, a w 2015 r. -737 osób. Wskaźnik przyrostu naturalnego na 1 000 ludności zmienił się z -0,51 w 2015 r. do -0,44 w 2016 r. (w Polsce w tym okresie wyniósł odpowiednio -0,67 i -0,15). W miastach kształtował się na poziomie -0,99, wobec 0,35 na obszarach wiejskich.

Ruch naturalny ludności



W 2016 r. zarejestrowano 13 443 urodzenia żywe, o 2,5% więcej niż rok wcześniej. Wśród noworodków 50,9% stanowili chłopcy. Współczynnik urodzeń żywych na 1 000 ludności w 2016 r. wynosił 9,35 (w kraju 9,95), wobec 9,10 w 2015 r. W miastach był niższy niż na wsi i wyniósł odpowiednio 8,89 i 10,01.

W omawianym okresie liczba zgonów zwiększyła się o 1,6% i wyniosła 14 078. Częściej umierali mężczyźni – 53,8% zgonów ogółem. Obserwowana struktura zgonów według płci świadczy o nadumieralności mężczyzn. Współczynnik natężenia zgonów, przedstawiający liczbę zgonów na 1 000 mieszkańców w porównaniu do 2015 r. zwiększył się i wynosił odpowiednio 9,79, wobec 9,61 (w kraju 10,10 w 2016 r., wobec 10,27 w 2015 r.). Wartość wskaźnika dla miast ukształtowała się na poziomie 9,88, natomiast dla wsi 9,66.

W 2016 r. w porównaniu do roku poprzedniego liczba zgonów niemowląt wzrosła o 14 dzieci. Umieralność niemowląt w województwie była wyższa niż w kraju. Współczynnik zgonów niemowląt na 1 000 urodzeń żywych w regionie wyniósł 4,98, wobec 3,98 w Polsce.

Powyższe zmiany w liczbie urodzeń i zgonów wpłynęły na niewielki wzrost wskaźnika dynamiki demograficznej w porównaniu z 2015 r. W 2016 r. na 1 zgon przypadało 0,955 urodzeń (na wsi 1,036, a w miastach 0,900), natomiast przed rokiem 0,947. W kraju wskaźnik ten był nieco wyższy niż w regionie i wyniósł 0,985.

Ważnym czynnikiem decydującym o tempie przyrostu lub spadku liczby ludności, a także o jej rozmieszczeniu w regionie, są migracje. W 2016 r. w wyniku migracji liczba mieszkańców województwa zmniejszyła się o 2 974 osoby (z tego o 1 766 kobiet i 1 208 mężczyzn). Saldo migracji stałej zarówno w miastach jak i na wsi było ujemne i wyniosło odpowiednio -1 620 oraz -1 354 osoby. Na pobyt stały zameldowały się 14 833 osoby, w tym 435 z zagranicy. Wśród ludności napływowej przeważały kobiety (52,6%) oraz osiedlający się w miastach (54,1%). Wymeldowało się natomiast 17 807 mieszkańców, w tym 706 za granicę. Z województwa częściej wyjeżdżały kobiety (53,7%) oraz osoby zamieszkałe w miastach (54,1%). Saldo migracji zagranicznej było ujemne i wyniosło -271 osób.

Wśród osób zameldowanych i wymeldowanych zdecydowana większość, tj. 11 153 osoby zmieniły miejsce zamieszkania w ramach województwa. Z innych województw przybyło do warmińsko-mazurskiego 3 245 osób, a wyprowadziło się 5 948 osób.

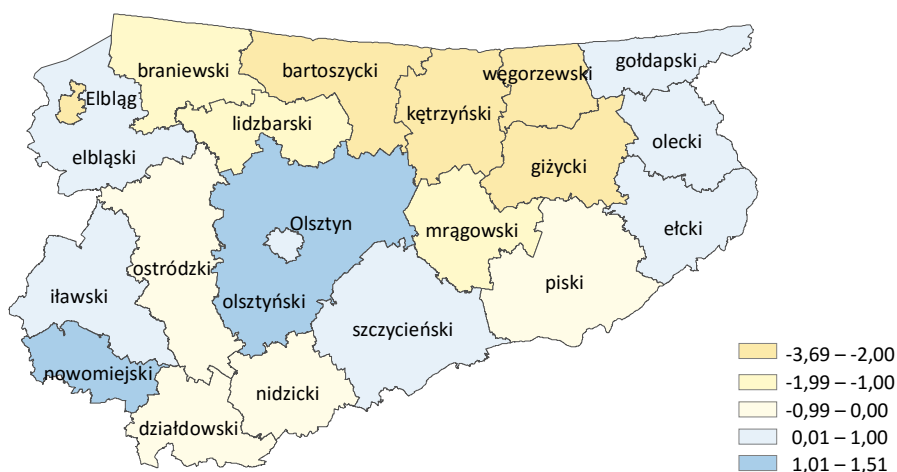
Ogólne saldo migracji stałych (wewnętrznych i zagranicznych) w 2016 r. w przeliczeniu na 1 000 ludności wyniosło -2,07. Saldo migracji zagranicznych było ujemne w województwie i wyniosło -0,19%, natomiast w Polsce dodatnie i wyniosło 0,04%.

Tabl. 2. Ruch naturalny ludności w 2016 r.

| WYSZCZEGÓLNIENIE | Małżeństwa | Urodzenia | Zgony | | Przyrost naturalny | Współczynnik dynamiki demograficznej |
|-----------------------------------|-------------|-------------|-------------|-----------------|--------------------|--------------------------------------|
| | | | ogółem | w tym niemowląt | | |
| na 1 000 ludności | | | | | | |
| Województwo | 4,65 | 9,35 | 9,79 | 4,98 | -0,44 | 0,955 |
| Podregion elbląski | 4,75 | 9,47 | 9,98 | 5,18 | -0,51 | 0,949 |
| Powiaty: | | | | | | |
| braniewski | 4,57 | 9,07 | 10,37 | - | -1,31 | 0,874 |
| działdowski | 5,09 | 9,67 | 9,94 | 7,84 | -0,27 | 0,973 |
| elbląski | 4,82 | 9,67 | 9,24 | 3,56 | 0,43 | 1,047 |
| iławski | 4,72 | 10,04 | 9,24 | 4,30 | 0,80 | 1,086 |
| nowomiejski | 5,13 | 10,96 | 9,45 | 2,06 | 1,51 | 1,160 |
| ostródzki | 4,76 | 9,67 | 10,17 | 6,84 | -0,50 | 0,951 |
| m. Elbląg | 4,47 | 8,25 | 10,79 | 6,99 | -2,54 | 0,765 |
| Podregion ełcki | 4,87 | 9,00 | 9,63 | 3,83 | -0,63 | 0,934 |
| Powiaty: | | | | | | |
| ełcki | 4,84 | 8,74 | 8,63 | 2,54 | 0,11 | 1,013 |
| giżycki | 5,05 | 8,53 | 10,73 | 10,25 | -2,20 | 0,795 |
| gołdapski | 5,00 | 9,75 | 9,60 | - | 0,15 | 1,015 |
| olecki | 5,25 | 11,10 | 10,32 | 2,60 | 0,78 | 1,075 |
| piski | 4,94 | 8,74 | 8,97 | 3,98 | -0,23 | 0,975 |
| węgorzewski | 3,60 | 7,80 | 11,49 | - | -3,69 | 0,679 |
| Podregion olsztyński | 4,47 | 9,41 | 9,71 | 5,33 | -0,30 | 0,969 |
| Powiaty: | | | | | | |
| bartoszycki | 4,74 | 8,40 | 11,25 | 6,04 | -2,84 | 0,747 |
| kętrzyński | 4,46 | 8,46 | 10,89 | 3,68 | -2,43 | 0,777 |
| lidzbarski | 4,62 | 9,27 | 10,96 | 2,56 | -1,68 | 0,846 |
| mrągowski | 4,72 | 8,67 | 10,53 | - | -1,86 | 0,824 |
| nidzicki | 4,95 | 9,77 | 10,31 | 12,20 | -0,54 | 0,948 |
| olsztyński | 4,70 | 9,99 | 8,78 | 3,24 | 1,20 | 1,137 |
| szczycieński | 4,87 | 9,67 | 9,20 | 5,87 | 0,47 | 1,051 |
| m. Olsztyn | 3,87 | 9,77 | 8,95 | 7,67 | 0,82 | 1,091 |

W województwie obserwowano przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego. W dwunastu powiatach (rok wcześniej w jedenastu) był ujemny. Najniższe wartości osiągnął w powiecie węgorzewskim (-3,69), bartoszyckim (-2,84), w Elblągu (-2,54) oraz w powiecie kętrzyńskim (-2,43) i giżyckim (-2,20), a najwyższe w powiatach: nowomiejskim (1,51), olsztyńskim (1,20), w Olsztynie (0,82) i iławskim (0,80).

Przyrost naturalny na 1 000 ludności według powiatów w 2016 r.



Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w 2016 r. przyjęło wartości dodatnie w trzech powiatach: olsztyńskim (4,40), ełckim (2,62) i w Olsztynie (0,20), a ujemne w 18 powiatach, w tym najniższy wskaźnik odnotowano w powiecie bartoszyckim (-6,26) i węgorzewskim (-6,13).

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1 000 ludności według powiatów w 2016 r.

